

2. Офіційний сайт ТОВ "Авіакомпанія "ЮТей-Україна". – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.utair.ua/ua/information/pass-rights/plrules.html>.

3. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Мінтрансв'язку України від 23.04.2010 р. № 216 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 63.

4. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – Ст. 481.

5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року // Голос України. – 2003. – № 47 – 48.

УДК 347.463

Рассомахіна О.А.,

к.ю.н.,

Козіна П.Ю.,

студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРЕДМЕТ ТРАНСПОРТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

Транспортне право з точки зору предмета регулювання є комплексною галуззю права, яка являє собою сукупність правових норм, що регулюють організаційно-управлінські (адміністративні), фінансові, господарські, договірні (цивільно-правові), земельні, трудові відносини, пов'язані з діяльністю транспорту. Такий стан речей пояснюється тим, що транспорт – це специфічна галузь матеріального виробництва, що не створює будь-яких матеріальних об'єктів, а тільки здійснює їхнє переміщення у просторі, забезпечуючи таким чином процес суспільного відтворення та поєднуючи у такий спосіб в єдине ціле усі галузі суспільного виробництва. Тому транспортне законодавство як форма зовнішнього вираження транспортного права є комплексною галуззю законодавства, що пов'язана з галузями адміністративного, фінансового, митного, земельного, трудового, цивільного, господарського законодавства.

Загалом же транспортне законодавство являє собою сукупність законів та інших нормативно-правових актів (Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, а при широкому тлумаченні цього терміна ще й місце-

вих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування), що регулюють відносини, пов'язані з діяльністю транспорту: – правовий статус підприємств транспорту; – діяльність органів управління в галузі транспорту; – умови перевезень; – порядок використання засобів транспорту, шляхів сполучення; – організацію безпеки руху, охорони громадського порядку, пожежної безпеки; – санітарні та екологічні вимоги тощо.

Поряд з регулюванням конкретних відносин учасників перевезень норми, що містяться у транспортному законодавстві, визначають фундаментальні засади – принципи діяльності транспортної системи в цілому: – транспорт є однією з найважливіших галузей суспільного виробництва і покликаний задовольняти потреби населення та суспільного виробництва в перевезеннях; – місце і роль транспорту у суспільному виробництві визначає необхідність його пріоритетного розвитку, державної підтримки в задоволенні його потреб у транспортних засобах, матеріально-технічних і паливно-енергетичних ресурсах; – розвиток і вдосконалення транспорту здійснюється відповідно до національної програми розвитку та прийнятими на її основі регіональними програмами для кожного виду транспорту з урахуванням його пріоритету та на основі досягнень науково-технічного прогресу і забезпечується державою; – державне управління діяльністю транспорту здійснюється шляхом проведення та реалізації економічної (податкової, фінансово-кредитної, тарифної, інвестиційної) та соціальної політики, включаючи надання дотацій на пасажирські перевезення; – єдина транспортна система України повинна відповідати вимогам суспільного виробництва та національної безпеки, мати розгалужену інфраструктуру для надання всього комплексу транспортних послуг, у тому числі для складування і технологічної підготовки вантажів до транспортування, забезпечувати зовнішньоекономічні зв'язки України; – усі нормативні акти, що діють у цій сфері, є обов'язковими для всіх юридичних та фізичних осіб на території України; – за додержанням законодавства на транспорті здійснюється контроль відповідними органами управління; – суб'єкти транспортних правовідносин несуть відповідальність за порушення законодавства та невиконання зобов'язань;

- якщо міжнародним договором України встановлені інші правила, ніж ті, що містяться у законодавстві України про транспорт, то застосовуються правила відповідного міжнародного договору; – економічні відносини підприємств транспорту, що виникають у процесі перевезення, ґрунтуються на принципах взаємної вигоди, повної відповідальності та планування; – відносини підприємств транспорту загального корис-

тування з органами державної влади та самоврядування будують на основі податків, податкових пільг, встановлених нормативів, спільних програм захисту навколишнього природного середовища, здійснення узгоджених заходів з метою ліквідації стихійного лиха чи аварії, об'єднання бюджетів різних рівнів для будівництва об'єктів транспорту; – відносили підприємств різних видів транспорту визначаються кодексами (статутами) окремих видів транспорту та укладеними на їх основі вузловими угодами; – координацію діяльності всіх видів транспорту здійснює Міністерство інфраструктури України; – існують різноманітні форми власності на майно підприємств транспорту; – обов'язковий соціальний захист та страхування працівників підприємств транспорту; – транспортні засоби повинні відповідати вимогам безпеки, охорони праці та екології, держаним стандартам та мати відповідний сертифікат; – безпека у роботі транспорту; – охорона вантажів та об'єктів транспорту; – оперативність роботи у надзвичайних ситуаціях.

Підсумовуючи розглянутий матеріал, можна стверджувати, що транспортне законодавство досить розгалужене (за видами транспорту та окремими напрямками суспільних відносин), що воно тісно пов'язане з іншими галузями законодавства (адміністративним, цивільним, господарським, земельним, екологічним тощо). Це зумовлює певні труднощі під час його систематизації.

Література

1. Закон України "Про транспорт" від 10 листопада 1994 року № 232/94-ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №51. – Ст.446.
2. Транспортне право України: Навч. посібник / За заг. ред. В.К. Гіжевського, Е.Ф. Демського. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.

УДК 347.463

Рассомахіна О.А.,
к.ю.н.,
Тимошенко В.Ю.,
студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВИДИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА МОРСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ

Транспортними зобов'язаннями називаються зобов'язання в перевезенні вантажів, пасажирів і багажу, і навіть інші зобов'язання з надання транспортних послуг у зв'язку із цим. Транспортні зобов'язання є важли-

вою складовою системи зобов'язань з надання цивільно-правових послуг. Зобов'язання з надання послуг, які безпосередньо впливають за проведення транспортного процесу в різних його стадіях, – це зобов'язання у сфері транспортної діяльності щодо переміщення матеріальних цінностей, пасажирів, їх багажу, експедиційного обслуговування, буксирування судів і участі плотів, що об'єднуються загальною сферою господарської діяльності й особливостями організації. Транспортне зобов'язання можна визначити як зобов'язання, з якого одну особу – перевізник (експлуатант) зобов'язується зробити на користь іншої особи – вантажовідправника, вантажоодержувача, пасажирів, власника багажу чи вантажобагажу – певні юридичні чи фактичні дії з чинення транспортних послуг, що з перевезенням, а інша людина – оплатити надані послуги у розмірі, встановленому законодавством чи угодою сторін.

Морський транспорт здійснює два види перевезень: перевезення вантажів; перевезення пасажирів та надає інші послуги згідно законодавства.

Умови морського перевезення вантажів визначаються договором. Морські перевезення для державних потреб здійснюються у порядку, встановленому чинним законодавством України. Перевізник і вантажовласник у разі необхідності здійснення систематичних перевезень вантажів можуть укладати довготермінові договори про організацію морських перевезень (так звані договори про організацію перевезень) (ст.128 КТМ).

За договором морського перевезення вантажу перевізник або фрахтівник зобов'язується перевезти доручений йому відправником вантаж з порту відправлення в порт призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (одержувачу), а відправник або фрахтувальник зобов'язується сплатити за перевезення встановлену плату (фрахт). Договір морського перевезення вантажу повинен бути укладений у письмовій формі. Документами, що підтверджують наявність і зміст договору морського перевезення вантажу, є: 1) рейсовий чартер – якщо договір передбачає умову надання для перевезення всього судна, його частини або окремих суднових приміщень; 2) коносамент – якщо договір не передбачає умови, зазначеної в пункті 1; 3) інші письмові докази (ст.ст.133,134 КТМ).

Суть цих відносин полягає в тому, що перевізник має прийняти вантаж до перевезення та безпечно транспортувати його, відправник має подати вантаж у належній упаковці та оплатити послугу, одержувач вантажу зобов'язаний прийняти вантаж у порту призначення, інколи частина витрат за договором покладається також на одержувача вантажу.